ใบงานที่ 1: กฎหมายคอมพิวเตอร์และการใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม (Fair Use)

รายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ชื่อ-นามสกุล: ..... **ชั้น ม.** ..... **เลขที่:** .....

ส่วนที่ 1: สรุปสาระสำคัญประกอบใบงาน (Knowledge Summary)

สรุป พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ ที่สำคัญ

ม. 5 แอบเข้าระบบคนอื่น: แอบล็อกอินเข้าเครื่อง/บัญชีเพื่อนโดยไม่รับอนุญาต (คุก 6 ด. / ปรับ 10,000 บ.)

ม. 7 แอบดูข้อมูลคนอื่น: แอบเปิดดูไฟล์ส่วนตัวหรือข้อมูลสำคัญที่มีระบบป้องกัน (คุก 2 ปี / ปรับ 40,000 บ.)

ม. 9 แก้ไข/ลบไฟล์คนอื่น: ทำลาย แอบลบ หรือแก้ไขไฟล์งานของเพื่อน (คุก 5 ปี / ปรับ 100,000 บ.)

ม. 14 นำเข้าข้อมูลเท็จ: โพสต์ข่าวปลอม หรือกล่าวหาคนอื่นด้วยข้อมูลเท็จ (คุก 5 ปี / ปรับ 100,000 บ.)

ม. 16 ภาพตัดต่อทำให้อับอาย: ตัดต่อรูปเพื่อนในทางไม่ดีแล้วโพสต์/แชร์ (คุก 3 ปี / ปรับ 200,000 บ.)

การใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม (Fair Use)

การนำงานลิขสิทธิ์มาใช้โดยไม่ต้องขออนุญาต ต้องผ่าน 4 หลักพิจารณา:

1. **วัตถุประสงค์:** เพื่อการศึกษาโดยไม่แสวงหากำไร หรือเพื่อเสนอความเห็น/วิจารณ์
2. **ลักษณะงาน:** ดูรูปแบบงานต้นฉบับและการนำไปดัดแปลง/ปรับปรุงเหมาะสม
3. **ปริมาณที่ใช้:** คัดลอกข้อความ 10% (1,000 คำ) หรือภาพ 6 ภาพจากเว็บ
4. **ไม่กระทบตลาด:** ไม่แย่งรายได้ ไม่ขัดขวางยอดขายหรือมูลค่าของเจ้าของเดิม

***ต้องระบุเครดิต:** ระบุแหล่งที่มาและแสดงอ้างอิงให้เครดิตเสมอ

ตอนที่ 1: วิเคราะห์สถานการณ์ความผิดตาม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ — คะแนนเต็ม 6 คะแนน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ต่อไปนี้ว่ามีความผิดตาม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตราใด และต้องได้รับบทลงโทษอย่างไร

สถานการณ์ที่ 1: เก่งแอบเข้าระบบสมาร์ตโฟนของเพื่อนและล็อกอินเข้าบัญชีโซเชียลมีเดียส่วนตัว เพื่อแอบเปิดอ่านข้อความแชทที่เพื่อนคุยกับคนอื่น

ผิด พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา:	**บทลงโทษตามกฎหมาย:** .....

สถานการณ์ที่ 2: ฟ้าโกรธเคืองที่กะเลาะกับเพื่อน จึงแอบลบไฟล์ข้อมูลสำคัญและไฟล์งานวาดการ์ตูนทั้งหมดที่อยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของเพื่อน

ผิด พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา:	**บทลงโทษตามกฎหมาย:** .....

สถานการณ์ที่ 3: เอกนำภาพถ่ายส่วนตัวของเพื่อนไปตัดต่อใบหน้าใส่ในรูปตลกขบขันที่ดูเสื่อมเสีย จากนั้นนำไปโพสต์แชร์ต่อลงในโซเชียลมีเดีย

ผิด พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ มาตรา:	**บทลงโทษตามกฎหมาย:** .....

ตอนที่ 2: การวิเคราะห์การใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม (Fair Use) — คะแนนเต็ม 4 คะแนน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนพิจารณาประเด็นการใช้งานตามหลักการพิจารณาลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม (Fair Use) และตอบคำถามให้ถูกต้อง

คำถามที่ 1: หากนักเรียนต้องการคัดลอกข้อความบางส่วนจากบทความออนไลน์มาเขียนรายงานวิชาการเพื่อส่งครู ควรคัดลอกในสัดส่วนปริมาณไม่เกินเท่าใด และต้องระบุสิ่งใดเพิ่มเติมในรายงานเพื่อให้เป็นการใช้งานที่เป็นธรรม?

ปริมาณคัดลอกที่เหมาะสม:	**สิ่งที่ต้องระบุอ้างอิง:** .....

คำถามที่ 2: คุณครูสมศรีดาวน์โหลดภาพการ์ตูนจากอินเทอร์เน็ตจำนวน 2 ภาพ นำมาปรับแต่งขนาดเพื่อใช้เป็นสื่อสไลด์ประกอบการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ในห้องเรียน โดยไม่ได้แสวงหาผลกำไรและมีการใส่เครดิตระบุแหล่งที่มาอย่างชัดเจน ถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นธรรม (Fair Use) หรือไม่? เพราะเหตุใด?

ผลการวิเคราะห์: [ ] **ถือเป็น** Fair Use [ ] **ไม่ถือเป็น** Fair Use	**เนื่องจากเหตุผล:** .....

LIVEWORKSHEETS